

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ****ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ**

ΥΠΟΘΕΣΗ Ρ. Π. κατά της ΕΛΛΑΔΟΣ
(Προσφυγή υπ' αριθ. 8694/02)

ΑΠΟΦΑΣΗ**ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ****19 Μαΐου 2004**

Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική
υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 44 § 2 της Συμβάσεως.
Ενδέχεται να τύχει βελτιώσεων ως προς τη μορφή.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ**ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ, 19-05-2004**

[υπογραφή :]

/ S. NIELSEN /

Γραμματέας του Τμήματος

Στην υπόθεση Ρ. Π. κατά της Ελλάδος

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα),
συγκροτηθέν από τμήμα απαρτιζόμενο από τους κ.κ. δικαστές:
P. LORENZEN, Πρόεδρο,

Κ.Λ. ΡΟΖΑΚΗ,
F. TULKENS,
S. BOTOCHAROVA,
A. KOVLER,
V. ZAGREBELSKY,
K. HAJIYEV,

και από τον κ. S. NIELSEN, Γραμματέα του Τμήματος

Αφού διασκέφτηκε σε συμβούλιο την 29 Απριλίου 2004,

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, η οποία υιοθετήθηκε κατά την ως άνω ημερομηνία:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση εισήχθη δυνάμει της (υπ' αριθ. 8694/02) προσφυγής, την οποία κατέθεσε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας η Ελληνίδα υπήκοος Ρ. Π. («η προσφεύγουσα»), η οποία προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου την 22 Νοεμβρίου 2001 δυνάμει του άρθρου 34 της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Η προσφεύγουσα εκπροσωπείται από τον Δικηγόρο Αθηνών Π. Μηλιαράκη. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους εκπροσώπους του πληρεξουσίου της, Β. Κυριαζόπουλος, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και Ι. Μπακόπουλο, Δικαστικό Αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Την 28 Ιανουαρίου 2003, το πρώτο τμήμα απεφάσισε να κοινοποιήσει την προσφυγή στην Κυβέρνηση. Βάσει των διατάξεων του άρθρου 29 § 3, απεφάσισε ότι θα συνεξετάζονταν το παραδεκτό και το βάσιμο της υποθέσεως.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

4. Η προσφεύγουσα διαμένει στην Αθήνα.
5. Την 15 Μαΐου 1985, η προσφεύγουσα κατέθεσε στο Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (εφεξής «ΙΚΑ») Αθηνών αίτηση, με την οποία ζητούσε να της καταβληθεί σύνταξη μετά τον θάνατο του γιου της. Η αίτησή της απερρίφθη την 18 Οκτωβρίου 1985.
6. Την 25 Ιουνίου 1987, η προσφεύγουσα κατέθεσε ανακοπή κατά της αποφάσεως αυτής. Την 15 Οκτωβρίου 1987, η ανακοπή της προσφεύγουσας απερρίφθη λόγω εκπροθέσμου καταθέσεως.
7. Την 3 Φεβρουαρίου 1988, η προσφεύγουσα προσέφυγε ενώπιον του διοικητικού δικαστηρίου Αθηνών κατά της απορρίψεως της ανακοπής αυτής. Την 18 Οκτωβρίου 1988, το δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή της (απόφαση 15719/1988).
8. Την 29 Ιανουαρίου 1990, η προσφεύγουσα κατέθεσε αίτηση αναιρέσεως. Η συζήτηση, η οποία αρχικώς ορίσθηκε για την 29 Μαρτίου 1993, ακυρώθηκε κατ' επανάληψη.
9. Την 11 Οκτωβρίου 1999, το Συμβούλιο της Επικρατείας αναίρεσε την προσβληθείσα απόφαση και παρέπεμψε την υπόθεση ενώπιον του διοικητικού δικαστηρίου Αθηνών (απόφαση 3109/1999).
10. Την 28 Φεβρουαρίου 2001, το δικαστήριο δικάωσε την προσφεύγουσα, έκρινε ότι η ανακοπή αυτής δεν είχε κατατεθεί εκπρόθεσμα και ακύρωσε την από 15 Οκτωβρίου 1987 απόφαση (απόφαση 1403/2001).
11. Την 19 Ιουλίου 2001, το ΙΚΑ εφεσίβαλε την απόφαση αυτή.
12. Την 31 Δεκεμβρίου 2002, το διοικητικό εφετείο Αθηνών επικύρωσε την προσβληθείσα απόφαση (απόφαση 5711/2002).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

**I. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΣ ΤΟΥ
ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ**

13. Επικαλούμενη τα άρθρα 6 § 1, 8 και 17 της Συμβάσεως και 1 του Πρωτοκόλλου υπ' αριθ. 1, η προσφεύγουσα παραπονεείται για τη διάρκεια της διαδικασίας. Το Δικαστήριο θα εξετάσει την αιτίαση υπό το πρίσμα του άρθρου 6 § 1 της Συμβάσεως, εν προκειμένω οικεία διάταξη. Η εν λόγω διάταξη έχει ως εξής :

«Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσή του δικαστεί (...) εντός λογικής προθεσμίας, από (...) δικαστήριο (...), το οποίο θα αποφασίσει (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (...)»

14. Η περίοδος η οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη, άρχισε την 3 Φεβρουαρίου 1988 και έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2002. Διήρκεσε επομένως δεκατέσσερα έτη, δέκα μήνες και είκοσι οκτώ ημέρες.

A. Περί του παραδεκτού

15. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη υπό την έννοια του άρθρου 35 § 3 της Συμβάσεως. Το Δικαστήριο επισημαίνει εξ άλλου ότι η εν λόγω αιτίαση δεν προσκρούει σε κανέναν άλλον λόγο απαραδέκτου. Αρμόζει, συνεπώς, να γίνει δεκτή.

B. Επί της ουσίας

16. Η Κυβέρνηση δηλώνει ότι η διαδικασία διεξήχθη εντός ευλόγου προθεσμίας.

17. Η προσφεύγουσα δηλώνει ότι η διάρκεια εκδικάσεως της υποθέσεώς της υπήρξε υπερβολική.

18. Το Δικαστήριο υπομιμνήσκει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας εκτιμάται αναλόγως των περιστάσεων της

υποθέσεως και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων, τα οποία τάσσει η νομολογία αυτού, όπως ειδικότερα η πολυπλοκότητα της υποθέσεως, η συμπεριφορά του προσφεύγοντος και η συμπεριφορά των αρμοδίων αρχών, ως και οι συνέπειες της διαφοράς για τους ενδιαφερομένους (βλ., μεταξύ πολλών άλλων, *Frydlender κατά της Γαλλίας* [GC], n° 30979/96, § 43, CEDH 2000-VII).

19. Εξ άλλου, και μόνον η καταλογιστέα στις αρμόδιες δικαστικές αρχές βραδύτητα δύναται να οδηγήσει στη διαπίστωση υπερβάσεως της ευλόγου προθεσμίας, η οποία αντιβαίνει προς τη Σύμβαση. Ακόμα και στα νομικά συστήματα, τα οποία καθιερώνουν την αρχή διεξαγωγής της δίκης από τους διαδίκους, η συμπεριφορά των ενδιαφερομένων δεν απαλλάσσει τους δικαστές από την εξασφάλιση της απαιτούμενης από το άρθρο 6 § 1 ταχύτητας (*Βαριπάτη κατά της Ελλάδος*, n° 38459/97, § 26, 26 Οκτωβρίου 1999).

20. Όσον αφορά την παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η προσφεύγουσα επέδειξε εν γένει επιμέλεια κατά τη διεξαγωγή της υποθέσεως. Πρέπει επομένως να διαπιστωθεί ότι, προκειμένου περί διάρκειας άνω των δεκατεσσάρων ετών και δέκα μηνών, η βραδύτητα της διαδικασίας οφείλεται κυρίως στη συμπεριφορά των αρχών και δικαστηρίων τα οποία επελήφθησαν της υποθέσεως.

21. Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η διάρκεια της διαδικασίας θα ηδύνατο τεχνικώς να εξηγηθεί με την παρέμβαση πολλών βαθμών δικαιοδοσίας. Ωστόσο, υπομινύσκει ότι το άρθρο 6 § 1 της Συμβάσεως υποχρεώνει τα συμβαλλόμενα Κράτη να οργανώνουν το δικαστικό σύστημά τους κατά τρόπον ώστε τα δικαστήριά τους να δύνανται να ανταποκρίνονται σε κάθε μία από τις απαιτήσεις του (βλ., μεταξύ πολλών άλλων, *Duclos κατά της Γαλλίας*, απόφαση από 17 Δεκεμβρίου 1996, *Recueil des arrêts et décisions* 1996-VI, σελ. 2181, § 55) και, ειδικότερα, να εγγυώνται σε κάθε πρόσωπο την έκδοση οριστικής αποφάσεως εντός ευλόγου προθεσμίας

(*Frydlender κατά της Γαλλίας*, ο.α., § 45). Συνεπώς, το Δικαστήριο δεν θα ηδύνατο να θεωρήσει «εύλογη» τον συνολικό διαδραμώντα χρόνο στην προκειμένη περίπτωση.

Επομένως, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Συμβάσεως.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

22. Το άρθρο 41 της Συμβάσεως ορίζει ότι:

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Συμβάσεως ή των Πρωτοκόλλων αυτής, και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους δεν επιτρέπει ειμή την ατελή επανόρθωση των συνεπειών της παραβιάσεως αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εν ανάγκη, στο αδικηθέν μέρος δικαία ικανοποίηση.»

23. Η προσφεύγουσα είχε ζητήσει στο έντυπο της προσφυγής της το ποσό των 300 000 ευρώ χωρίς να προσκομίσει κάποιο δικαιολογητικό. Αντιθέτως, δεν υπέβαλε αίτημα περί δικαίας ικανοποίησης στις έγγραφες παρατηρήσεις της επί της ουσίας της υποθέσεως, αν και, στις επιστολές οι οποίες απεστάλησαν στον δικηγόρο της, την 31 Ιανουαρίου και την 29 Απριλίου 2003, είχε επιστηθεί η προσοχή του επί του άρθρου 60 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, το οποίο ορίζει ότι κάθε αίτημα περί δικαίας ικανοποίησης βάσει του άρθρου 41 της Συμβάσεως, πρέπει να εκτίθεται στις έγγραφες παρατηρήσεις επί της ουσίας. Επομένως, αφού δεν υπήρξε απάντηση, εντός των ταχθεισών προθεσμιών, στις προρρηθείσες επιστολές, το Δικαστήριο εκτιμά ότι δεν συντρέχει λόγος επιδικάσεως ποσού βάσει του άρθρου 41 της Συμβάσεως (*Willekens κατά του Βελγίου*, n° 50859/99, § 27, 24 Απριλίου 2003, *Κωνσταντόπουλος ΑΕ κ.λ.π. κατά της Ελλάδος*, n° 58634/00, § 35, 10 Ιουλίου 2003, *Interoliva ABEE κατά της Ελλάδος*, n° 58642/00, § 35, 10 Ιουλίου 2003, *Λιποσελίτης κατά της Ελλάδος*, n° 62771/00, § 34, 5 Φεβρουαρίου 2004).

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΩΣ,

1. *Κάνει δεκτή* την προσφυγή.
2. *Κρίνει* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Συμβάσεως.
3. *Απορρίπτει* το αίτημα περί δικαίας ικανοποίησης.

Συντάχθηκε στη Γαλλική, εν συνεχεία κοινοποιήθηκε εγγράφως την 19 Μαΐου 2004 κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού.

[υπογραφή]

/ Søren NIELSEN /

Γραμματέας

[υπογραφή]

Peer LORENZEN

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο υπηρεσιακό έγγραφο στη Γαλλική γλώσσα.

Η ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ

Μαρία Π. Παπαδοπούλου

ΜΑΡΙΑ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ